

Sporządził:

22.11.2022.

(data i podpis)

Sprawdzono pod względem
formalno - prawnym:

(data i podpis)

22-11-2022

Zatwierdzam:

Projekt

(data i podpis)

**UCHWAŁA NR .....
RADY GMINY SULIKÓW**

z dnia ..... 2022 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust.1 oraz art. 41 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 559 ze zm.), w związku z art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r., poz. 447 ze zm.) Rada Gminy Sulików uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sulików.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.

*Załącznik do Uchwały nr.....
Rady Gminy Sulików
z dnia.....*

Gminny program wspierania rodziny na lata 2023-2025

Sulików 2022 r.

Spis treści:

- Wprowadzenie.....3
- Podstawa prawna 4
- Diagnoza środowiska lokalnego 4
- Analiza SWOT.....6
- Organizacja wspierania rodziny 7
- Czas realizacji 8
- Odbiorcy programu 8
- Cele i zadania 9
- Zakładane efekty 11
- Realizatorzy 11
- Zasady finansowania 12
- Ewaluacja i monitorowanie 12
- Podsumowanie.....12

• WPROWADZENIE

Posiadanie rodziny plasuje się wśród tych wartości, które pomimo wielu zmian zachodzących w społeczeństwie, są uniwersalne – wciąż ważne i pożądane. Jednocześnie, tak jak i inne „dobra” podlega kulturowym i społecznym przeobrażeniom. Na gruncie socjologii, pedagogiki, psychologii i innych nauk społecznych, konstruowane są różnorodne definicje rodziny. Ich heterogeniczność wynika z odmiennych perspektyw w zakresie postrzegania funkcji i ról, jakie przypisywane są rodzinom i ich członkom. Niewątpliwie jednak, w każdej z interpretacji naukowych, wyraźnie zaakcentowana jest ranga rodziny i jej wpływ, jaki wywiera na poszczególnych członków, w tym dzieci. W potocznym przekonaniu w rodzinie powinna być zaspakajana potrzeba miłości i bezpieczeństwa. One stanowią punkt wyjścia dla innych wartości, niezbędnych do prawidłowego rozwoju. Rodzina stanowi pierwszą grupę odniesienia, w ramach której budowane jest poczucie tożsamości dziecka. To rodzina dostarcza pierwszych doświadczeń - w relacji z najbliższymi, z innymi ludźmi, z otoczeniem. Współczesne rodziny zmagają się z wieloma problemami, które mogą prowadzić do dezorganizacji życia rodzinnego. Socjologowie są zgodni – postęp cywilizacyjny i technologiczny poprawił jakość życia w wielu obszarach, niestety – pojawiały się też nowe zagrożenia i problemy, które negatywnie oddziałują na życie rodzinne. Lansowany we współczesnej kulturze model życia oparty na dążeniu do zaspokajania indywidualnych potrzeb w myśl zasady „życie ma się tylko jedno”, może stanowić zagrożenie dla trwałości rodzin.

Sytuację rodzin problemowych determinuje niski kapitał społeczny, wielopokoleniowe, dziedziczone nieprawidłowe wzorce wychowawcze, przemoc, uzależnienia i inne problemy ujmowane w ogólną kategorię patologii społecznych. Czynnikiem niesprzyjającym prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może być również kondycja materialna i finansowa poszczególnych gospodarstw domowych, jak i całego społeczeństwa. Nie można nie wspomnieć o sytuacji pandemii COVID-19, z którą Polska i cały świat zmagają się w ostatnim czasie. Niepewność na rynku pracy, ograniczanie wynagrodzeń, czy też większa niż dotychczas trudność w znalezieniu zatrudnienia realnie wpłynie na sytuację Polaków. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej szczególnie rangę przypisała funkcji opiekuńczo – wychowawczej realizowanej w rodzinie. Doświadczanie trudności w tej sferze podlega specyficznym oddziaływaniom wspierającym i naprawczym. Realizowanie tych zadań, na mocy ustawy, zostało w znacznej mierze oparte na usłudze asystenta rodziny. On jest głównym wykonawcą i jednocześnie koordynatorem działań pomocowych, które w zamierzeniu muszą być zindywidualizowane, tj. ich wykorzystanie zależne jest od potrzeb konkretnej rodziny. Rodziny borykające się z problemami, których rozwiązanie nie jest możliwe bez wsparcia instytucjonalnego, najczęściej znajdują się w obszarze działania pomocy społecznej. Doświadczenia w pracy z beneficjentami świadczeń pomocowych wyraźnie pokazują, jak złożony i trudny jest proces niwelowania nieprawidłowości w rozpoznanych obszarach. Praca nad „zmianą” jest wieloetapowa, wielopoziomowa, trudna i w wielu przypadkach skazana na porażkę. Bez zaangażowania i współpracy ze strony członków rodzin, nawet najlepiej przygotowana kadra pracowników nie będzie w stanie wesprzeć rodziny w procesie zmiany i wychodzenia z nieporadności. Program opiera się na założeniu subsydiarności pomocy, tj. wspierania a nie ich wyręczania. Rodziny są nie przedmiotem oddziaływania instytucji

pomocowych, ale ich partnerem, który powinien aktywnie uczestniczyć w procesach wychodzenia z trudności. Bardzo mocno akcentuje się podmiotowość rodziny, rozumianą jako prawo do współdecydowania, i przede wszystkim czynnego uczestnictwa w doborze i realizacji form pomocy.

Priorytetem jest wsparcie funkcjonowania rodziny jako całości, zredukowanie natężenia dysfunkcjonalności rodziny, która mogłaby doprowadzić do konieczności odseparowania dzieci od ich rodziny i objęcia ich opieką w pieczy zastępczej.

• **PODSTAWA PRAWNA**

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz.447 ze zm.),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1249),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. 2021 r. poz. 1119 ze zm.),
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1577 ze zm.),
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2022r. poz. 1327 ze zm.),
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodziny „Za życiem” (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1329),
- Uchwała NR XXXVII/297/22 Rady Gminy Sulików z dnia 16 marca 2022 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na lata 2022-2025,
- Uchwała NR XXXIII/249/21 Rady Gminy Sulików z dnia 29 września 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Sulików na lata 2021-2025,
- Uchwała NR XXVI/197/21 z dnia 25 lutego 2021 r. w sprawie ustanowienia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Sulików na lata 2021-2025.

• **DIAGNOZA ŚRODOWISKA LOKALNEGO**

Gmina Sulików jest gminą wiejską położoną w południowo- zachodniej części Polski, w powiecie zgorzeleckim, w województwie dolnośląskim. Sąsiaduje z gminą miejską Zawidów i gminami wiejskimi: Platerówka, Siekierczyn i Zgorzelec. Obszar gminy obejmuje 22 miejscowości tj. 16 sołectw: Bierna, Mała Wieś Górna, Mała Wieś Dolna, Miedziana, Mikułowa, Radzimów Dolny, Radzimów Górny, Skrzydlice, Stary Zawidów, Studniska Dolne, Studniska Górne, Sulików, Wilka, Wilka Bory, Wrociszów Dolny, Wrociszów Górny oraz 6 pozostałych miejscowości: Jabłoniec, Ksawerów, Łowin, Nowoszyce, Podgórze, Wielichów.

Gmina Sulików jest gminą rolniczą, użytki rolne i lasy stanowią ponad 70% powierzchni. Na terenie gminy są ograniczone możliwości zatrudnienia większej liczby osób, ponieważ nie ma tu dużych zakładów przemysłowych, a prowadzona działalność gospodarcza na terenie gminy zazwyczaj stanowi samozatrudnienie. Jednym z większych zakładów jest Kopalnia Bazaltu.

Obecnie mieszkańcy podejmują zatrudnienie na terenie gminy Zgorzelec oraz gminy Bogatynia, gdzie znajdują się dwa duże zakłady przemysłowe jest to Kopalnia Węgla Brunatnego Turów, oraz Oddział Elektrowni należącej do grupy energetycznej PGE. Mieszkańcy gminy mają możliwość podjęcia zatrudnienia na terenie Czech i Niemiec w miejscowościach przygranicznych bez konieczności opuszczania miejsca zamieszkania.

Gminę Sulików zamieszkuje 5900 osób, wg stanu na dzień 31.12.2021.

Punktem wyjścia działań Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 jest analiza danych o osobach i rodzinach z terenu gminy objętych wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulikowie. Przedstawione poniżej tabele obrazują sytuacje osób otrzymujących pomoc społeczną.

Tabela nr 1: Liczba osób objętych pomocą społeczną (opracowano na podstawie danych ze sprawozdań rocznych Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulikowie).

ROK	2019	2020	2021
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	132	143	129
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	245	241	191

Tabela nr 2: Przyczyny udzielania wsparcia rodzin w trudnych sytuacjach życiowych obrazuje poniższa tabela (na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulikowie za rok 2021).

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	108	162
Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym: Wielodzietność	5	21
Bezrobocie	63	95
Niepełnosprawność	5	12
Długotrwała lub ciężka choroba	73	104
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	12	31
Alkoholizm	22	27
Narkomania	3	3
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	3

Analizując dane, które są zawarte w tabeli należy stwierdzić, że główną przyczyną złego funkcjonowania rodzin jest ubóstwo, które jest następstwem bezrobocia oraz takich czynników dysfunkcyjnych jak: przemoc w rodzinie, alkoholizm czy narkomania, niepełnosprawność i długotrwała choroba. Wskazane powyżej dysfunkcje bardzo często prowadzą do powstania problemu bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi stanowią znaczną część klientów pomocy społecznej. Najczęściej niezaradność rodziny, w opiece i wychowaniu dzieci łączy się z niedojrzałością emocjonalną, trudnościami adaptacyjnymi w społeczeństwie, przemocą domową czy wszelkiego rodzaju uzależnieniami. Duża część świadczeń z pomocy społecznej trafia również do osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych.

W ostatnim roku spadła liczba osób objętych wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w stosunku do zeszłego roku. Wpływ na to miała poprawiająca się sytuacja na rynku pracy. Kluczowymi formami wsparcia osób i rodzin będących w trudnej sytuacji życiowej jest praca socjalna oraz asysta rodzinna. Praca socjalna adresowana jest do wszystkich grup osób i rodzin będących w trudnej sytuacji życiowej, natomiast asysta rodzinna obejmuje rodziny przeżywające trudności w sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

- **Analiza SWOT**

Tabela nr 3: Mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Zabezpieczenie środków w budżecie gminy na realizację działań z zakresu wspierania rodziny. • Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych. • Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. • Wykwalifikowana kadra GOPS. • Poszerzanie kompetencji pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. • Dobrze działające instytucje w obszarze pomocy społecznej. • Współpraca instytucji działających na rzecz rodziny np. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Grupy Robocze. • Pozalekcyjna działalność szkół podstawowych na terenie Gminy Sulików w okresie trwania roku szkolnego i realizacja programów pozalekcyjnych. • Dostępność usług opiekuńczych 	<ul style="list-style-type: none"> • Niska świadomość w wypełnianiu ról opiekuńczo-wychowawczych. • Niechęć do udziału w zajęciach edukacyjnych, grupach wsparcia i innych inicjatywach podnoszących kompetencje społeczne. • Niski poziom aktywności klientów pomocy społecznej w zakresie wykorzystania własnych zasobów i możliwości w przewyciężaniu sytuacji kryzysowych. • Mała oferta alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież w okresie wakacji i ferii. • Brak placówki wsparcia dziennego dla dzieci z rodzin zagrożonych marginalizacją. • Zjawisko dziedziczenia biedy. • Brak nawyków korzystania z rodzinnego poradnictwa specjalistycznego. • Brak rodzin wspierających, o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

<p>świadczonych osobom i rodzinom na terenie całej gminy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bieżące dokonywanie diagnozy sytuacji rodzin na terenie gminy Sulików • Realizowanie działań z zakresu udzielania pomocy żywnościowej oraz dożywiania dzieci i młodzieży w szkołach i przedszkolu • Bliskość Miasta Zgorzelec – możliwość korzystania z zaplecza medycznego, kulturalnego, szkoleniowego itp. 	
<p>Szanse</p>	<p>Zagrożenia</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie ogólnokrajowej polityki prorodzinnej. • Wykorzystywanie potencjału i zasobów organizacji pozarządowych. • Możliwość pozyskiwania środków finansowych w ramach ogłaszanych programów /konkursów. • Współpraca rodzin dysfunkcyjnych z asystentem rodziny. • Udział rodzin w działających na terenie gminy grupach wsparcia oraz innych działaniach integrujących w środowiskach lokalnych. • Znajomość środowiska lokalnego. • Poprawa samodzielnego funkcjonowania rodzin dysfunkcyjnych w społeczeństwie lokalnym. • Organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy przez Gminny Ośrodek Kultury. • Możliwość spędzania czasu wolnego w świetlicach wiejskich. 	<ul style="list-style-type: none"> • Występowanie zjawiska osłabienia autorytetu rodziny i więzi międzypokoleniowych. • Występowanie zjawisk patologicznych takich jak agresja, przemoc w rodzinie, wandalizm, uzależnienia od alkoholu i innych środków uzależniających. • Występowanie zjawiska przrzucania odpowiedzialności za wychowanie dzieci na inne podmioty i instytucje. • Brak zainteresowania rodziców problemami dziecka i formą spędzania przez nie czasu wolnego • Zjawisko dziedziczenia biedy. • Małe zainteresowanie mieszkańców Gminy poprawą swojej sytuacji życiowej (niechęć do korzystania z dostępnych form pomocy rodzinie).

5. ORGANIZACJA WSPIERANIA RODZINY

Obowiązek wspierania rodziny oraz organizacja pieczy zastępczej w zakresie ustalonym ustawą spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Zgodnie z Ustawą, wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności

do wypełniania tych funkcji. Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych zapewnia się wsparcie polegające w szczególności na:

- analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
- wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,
- rozwijaniu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny,
- podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- pomocy w integracji rodziny,
- przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- dążeniu do reintegracji rodziny.

Zadaniem ustawowym gminy jest wprowadzenie asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną przeżywającą trudności życiowe. Asystent rodziny zajmuje się niezależnie od pracowników socjalnych, wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie.

Elastyczny i nienormowany czas pracy asystenta rodzinnego służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny. Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego, którego zadanie polega między innymi na systematycznej diagnozie środowisk zagrożonych wykluczeniem i udzielanie im odpowiedniego wsparcia. Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja małoletniego dziecka wymaga wsparcia zewnętrznego. Potrzeba jego wsparcia ustaje wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy również współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej. W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

6. Czas realizacji programu

W Gminnym Programie Wspierania Rodziny uwzględniono uczestnictwo różnych podmiotów i instytucji działających na terenie gminy, jak również instytucji i podmiotów szczebla powiatowego. Koordynowanie i inicjowanie zadań oraz programów należy do zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulikowie. Zakłada się otwarty charakter Programu i możliwość jego aktualizacji w miarę zachodzących potrzeb.

7. Odbiorcy Programu

Adresatami Gminnego Programu Wspierania Rodziny są przede wszystkim dzieci oraz ich rodzice zamieszkujący na terenie Gminy Sulików. W szczególności rodziny przeżywające

trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych. Rodziny zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej, oraz takie którym sąd ograniczył władzę rodzicielską lub zostały takiej władzy pozbawione. Adresatami są również wszystkie rodziny, które z różnych powodów potrzebują wsparcia instytucji w wypełnianiu zadań związanych z wychowaniem dzieci.

8. Cele i zadania

Cel główny:

Głównym celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest stworzenie optymalnych warunków dla życia i rozwoju dziecka oraz ich rodzin w Gminie Sulików, a także tworzenie spójnego systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

Cele szczegółowe:

1. Wzmocnienie roli, funkcji i wartości rodziny.
2. Wprowadzenie form wsparcia dla rodzin.
3. Rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin w kryzysie celem prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo –wychowawczych.
4. Podnoszenie standardów pracy podmiotów działających na rzecz rodziny.
5. Poprawa jakości życia i pomoc w zapewnieniu rodzinom bezpieczeństwa socjalnego.
6. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny.
7. Poprawa jakości życia i pomoc w zapewnieniu rodzinom bezpieczeństwa socjalnego.

Tabela nr 4: Zadania, wskaźniki realizacji działań oraz realizatorzy Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025.

	Zadania	Wskaźnik realizacji działań	Realizatorzy
1.	Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami i motywowanie do uczestnictwa w terapii.	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba rodzin z uzależnieniami, • Liczba osób, które podjęły terapię, • Liczba wniosków skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • GOPS, • GKRPA, • Policja.
2.	Realizowanie zadań związanych z przeciwdziałaniem przemoc w rodzinie oraz zapobieganie szerzeniu się zachowań dysocjacyjnych wśród dzieci i młodzieży.	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba Niebieskich Kart, • Liczba spraw skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, • Liczba spraw skierowanych do sądu o wgląd w sytuacje rodziny. 	<ul style="list-style-type: none"> • GOPS, • Policja, • Szkoły, • PK, • ZI.
3.	Udzielenie pomocy finansowej oraz rzeczowej- dożywianie dzieci w	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba rodzin korzystających z pomocy finansowej i rzeczowej, • Liczba dzieci korzystających 	<ul style="list-style-type: none"> • GOPS, • Urząd Gminy, • GOK, • Caritas

	szkołach, przedszkolach.	z dożywiania, <ul style="list-style-type: none"> Liczba dzieci korzystających z wypoczynku. 	
4.	Organizowanie wypoczynku dzieci i młodzieży.	<ul style="list-style-type: none"> Forma wypoczynku, Liczba dzieci korzystających z wypoczynku (z podziałem na formy wypoczynku). 	<ul style="list-style-type: none"> GOPS, GOK, Sołectwa.
5.	Realizowanie projektów mających na celu wspieranie rodziny.	<ul style="list-style-type: none"> Liczba projektów realizowanych na terenie gminy Sulików. 	<ul style="list-style-type: none"> GOPS, PCPR, GOK
6.	Objęcie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze, wsparciem asystenta rodziny.	<ul style="list-style-type: none"> Liczba asystentów, Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny. Liczba rodzin, w których asystent rodziny wypracował realizację wyznaczonych działań. 	<ul style="list-style-type: none"> GOPS
7.	Praca z rodziną, poradnictwo specjalistyczne (m.in. psychologiczne, pedagogiczne, socjalne, prawne).	<ul style="list-style-type: none"> Liczba rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego z gminy Sulików. 	<ul style="list-style-type: none"> GOPS, PPP, Szkoły.
8.	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, w placówce opiekuńczo wychowawczej	<ul style="list-style-type: none"> Liczba dzieci, Wysokość środków przeznaczonych na pobyt dzieci w systemie pieczy zastępczej. 	<ul style="list-style-type: none"> Urząd Gminy Sulików, PCPR
9.	Finansowanie świetlic wiejskich, środowiskowych, placówek wsparcia dziennego.	<ul style="list-style-type: none"> Ilość świetlic wiejskich, środowiskowych i placówek wsparcia dziennego, Liczba dzieci objętych pomocą przez placówki, Wysokość środków przeznaczonych na funkcjonowanie świetlic i placówek wsparcia dziennego. 	<ul style="list-style-type: none"> Urząd Gminy Sulików, GOK, Organizacje pozarządowe.
10.	Kursy i szkolenia, warsztaty dla pracowników instytucji wspierających rodzinę.	<ul style="list-style-type: none"> Liczba szkoleń, kursów, warsztatów, Liczba uczestników. 	<ul style="list-style-type: none"> GOPS, PCPR, Policja, Placówki Oświatowe
11.	Organizowanie grup wsparcia.	<ul style="list-style-type: none"> Ilość i rodzaj grup, Liczba uczestników. 	<ul style="list-style-type: none"> GOPS, PCPR, Szkoły,

			<ul style="list-style-type: none"> • PK, • Parafie na terenie gminy.
12.	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba rodzin objętych wsparciem. 	<ul style="list-style-type: none"> • GOPS.
13.	Opracowywanie i wdrażanie programów profilaktyczno-edukacyjnych dla dzieci i rodziców.	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba dzieci biorących udział w programach, • Liczba rodziców biorących udział w programach profilaktycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Szkoły, Przedszkole • GOPS.
14.	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczej.	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba rodzin objętych wsparciem z terenu gminy Sulików, • Liczba dzieci w rodzinach z terenu Gminy Sulików. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kuratorzy Sądowi, • GOPS.
15.	Dążenie do reintegracji rodziny poprzez pracę z rodziną biologiczną na rzecz powrotu dzieci z pieczy zastępczej.	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba rodzin z terenu Gminy Sulików objętych wsparciem. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kuratorzy Sądowi, • GOPS.
16.	Udział w spotkaniach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba spotkań 	<ul style="list-style-type: none"> • PCPR • GOPS

Legenda: GOPS - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, GKRPA - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, PK- Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień i Przemocy w Rodzinie, Poradnia Uzależnień – Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu, ZI - Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, GOK - Gminny Ośrodek Kultury, PCPR -Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie, PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.

9. Zakładane efekty realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny

Dzięki realizacji celu głównego oraz celów szczegółowych przez podmioty i instytucje zakłada się, że zostaną stworzone odpowiednie warunki i możliwości dla wszechstronnej i skutecznej pomocy rodzinie. Ponadto oczekuje się poprawy funkcjonowania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym i wymagających wsparcia. Ważnym celem jest zmniejszenie ilości dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej i reintegracja rodzin naturalnych poprzez powrót dziecka do naturalnego środowiska rodzinnego.

- **Realizatorzy i partnerzy programu**
  - Urząd Gminy Sulików,
  - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulikowie,

- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sulikowie,
- Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień i Przemocy w Rodzinie w Sulikowie,
- Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Sulikowie,
- Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Biernej,
- Przedszkole Publiczne w Sulikowie,
- Gminny Ośrodek Kultury w Sulikowie,
- Kościół Katolicki i inne związki wyznaniowe,
- Sołectwa,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zgorzelcu,
- Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu w Zgorzelcu

11. Zasady finansowania

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania rodziny są:

- Środki własne gminy,
- Dotacje z budżetu państwa,
- Środki pozabudżetowe (np. programy inwestycyjne, fundacje),
- Środki pozyskane z funduszy unijnych.

12. Ewaluacja i ocena programu

Gminny Program Wspierania Rodziny Gminy Sulików ma charakter otwarty i elastyczny. Pojawienie się nowych możliwości organizacyjnych, prawnych lub zidentyfikowanie nowych potrzeb społecznych będzie uzasadniało uzupełnienie Programu o nowe zapisy. Monitoring i ewaluacja będą spełniać funkcję wewnętrznej kontroli realizacji zadań, ocenę skuteczności poszczególnych działań oraz ocenę sposobu realizacji celów i osiągniętych rezultatów. Ewaluacja będzie się odbywać na bieżąco przez cały czas trwania Programu. Raport z ewaluacji i monitoringu będzie sporządzany po zakończeniu każdego roku. Raporty, sprawozdania i informacje z wykonania w danym roku zadań z zakresu wspierania rodziny oraz potrzeby w tym zakresie będą zbierane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulikowie od instytucji uczestniczących w realizacji Programu w terminie do 31 stycznia każdego roku. W terminie do 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

13. Podsumowanie

Program wspierania rodziny w Gminie Sulików na lata 2023-2025 zakłada tworzenie korzystnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie gminy Sulików oraz poprawy jakości ich życia. Wsparcie rodziny będzie miało charakter interdyscyplinarny, a dla rodziny będą stwarzane możliwości samodzielnego zmierzenia się z problemami, co zwiększy jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku. Program ma także stworzyć poczucie odpowiedzialności oraz sprawczości, aby rodziny przy wykorzystaniu własnego potencjału, potrafiły rozwiązywać problemy. Ważnym elementem powodzenia realizacji programu jest ścisła współpraca instytucji i podejmowanie skoordynowanych działań na rzecz rodzin z terenu Gminy Sulików.

Potrzeby: Jedną z głównych potrzeb związanych z realizacją zadań jest zapewnienie środków w Budżecie Gminy na wynagrodzenia asystenta rodziny oraz realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny. Zasadnym również byłoby rozważenie utworzenia placówki wsparcia dziennego na terenie naszej gminy.

Uzasadnienie

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 opracowano zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. 2022 r. poz. 447 ze zm.), w myśl którego do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich programów wspierania rodziny.

Zgodnie z art. 179 ust. 2 ustawy rada gminy biorąc pod uwagę potrzeby związane z realizacją zadania z zakresu wspierania rodziny uchwała gminne programy wspierania rodziny. Poprzedni program był opracowany na lata 2020-2022.

W związku z powyższym, podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023 - 2025 jest w pełni uzasadnione.

